

REKOMMENDATIONER FÖR DAG- OCH DRÄNVATTEN- HANTERING

Hur du som enskild fastighetsägare
kan förebygga källaröversvämningar

JÄRFÄLLA

JÄRFÄLLA

Järfälla kommun
VA- & avfallsavdelningen
Februari 2017

Illustrationer: Mathias de Maré
Omslagsbild: Rosie Alm

INNEHÅLL

1.	Inledning	4
2.	Grundläggande ledningsnätinformaton	4
2.1.	Vad betyder begreppen?	5
3.	Varför blir det översvämningar i källaren?	6
3.1.	Avloppsvatten tränger in från ledningsnätet	6
3.2.	Vatten från markytan rinner in i källarvåningen	7
3.3.	Vatten tränger in genom grundmuren eller källargolvet	8
4.	Så här bör du hantera ditt dagvatten	8
4.1.	Led bort takvatten från huset	8
4.1.1.	Samla upp takvatten för bevattning	9
4.2.	Led bort ytligt vattnet från huset	9
4.3.	Hindra vatten att rinna ner i lågpunkter	9
4.4.	Spygatter i källartrappor och garagedfarter	10
4.5.	Led dagvattnet till ett magasin	10
4.5.1.	Anslutning till kommunal dagvattenledning	11
5.	Så här bör du hantera ditt dräneringsvatten	11
5.1.	Pumpning av dräneringsvatten	12
6.	Fler saker du kan göra för att förebygga översvämningar	13
6.1.	Installera backventiler eller låsbara golvbrunnar	13
6.2.	Var redo att provisorisk proppa vanliga golvbrunnar	14
7.	Vem ansvarar för vad?	14
7.1.	Användandet av den allmänna VA-anläggningen	14
7.2.	Skadeståndsansvar	15
8.	Kontakta kommunen för mer information	15

1. INLEDNING

Med denna skrift vill vi öka kunskapen om varför översvämningar ibland uppstår och vad du som fastighetsägare kan göra för att minska översvänningsriskerna och hantera dag- och dräneringsvatten på ett korrekt sätt.

I och med ett förändrat klimat, med kraftigare nederbörd, ökar riskerna för mark- och källaröversvämningar. Du som fastighetsägare kan dock minska översvänningsriskerna genom att hantera ditt dag- och dräneringsvatten rätt. Dag- och dräneringsvatten ska hanteras lokalt inom den egna fastigheten eller ledas till det kommunala dagvattennätet, om sådant finns. Dag- och dräneringsvatten ska aldrig ledas till spillvattennätet.

Järfälla kommun är VA-huvudman och ansvarar för det allmänna VA-ledningsnätet. Kommunen arbetar för att klimatsäkra och förbättra statusen på det kommunala VA-ledningsnätet. Men hur du som fastighetsägare hanterar dag- och dräneringsvattnet på din fastighet har stor betydelse för översvänningsriskerna på din egen fastighet samt för lägre liggande fastigheter i ditt närområde.

2. GRUNDLÄGGANDE LEDNINGSNÄTSINFORMATON

Det finns normalt två olika typer av kommunala ledningar som leder bort avloppsvatten. Den ena är **spillvattenledningar** och den andra är **dagvattenledningar**.

Spillvattenledningar leder bort det vi normalt kallar för avloppsvatten, nämligen vatten från toalett, dusch, disk- och tvättmaskiner och likande. Spillvattnet leds till avloppsreningsverk för rening. **Dagvattenledningen** leder bort regn- och smältvatten samt dräneringsvatten till närliggande sjöar eller vattendrag. I bild 1 kan du se ett exempel på hur spillvattenledningarna och dagvattenledningar kan vara placerade på en fastighet.

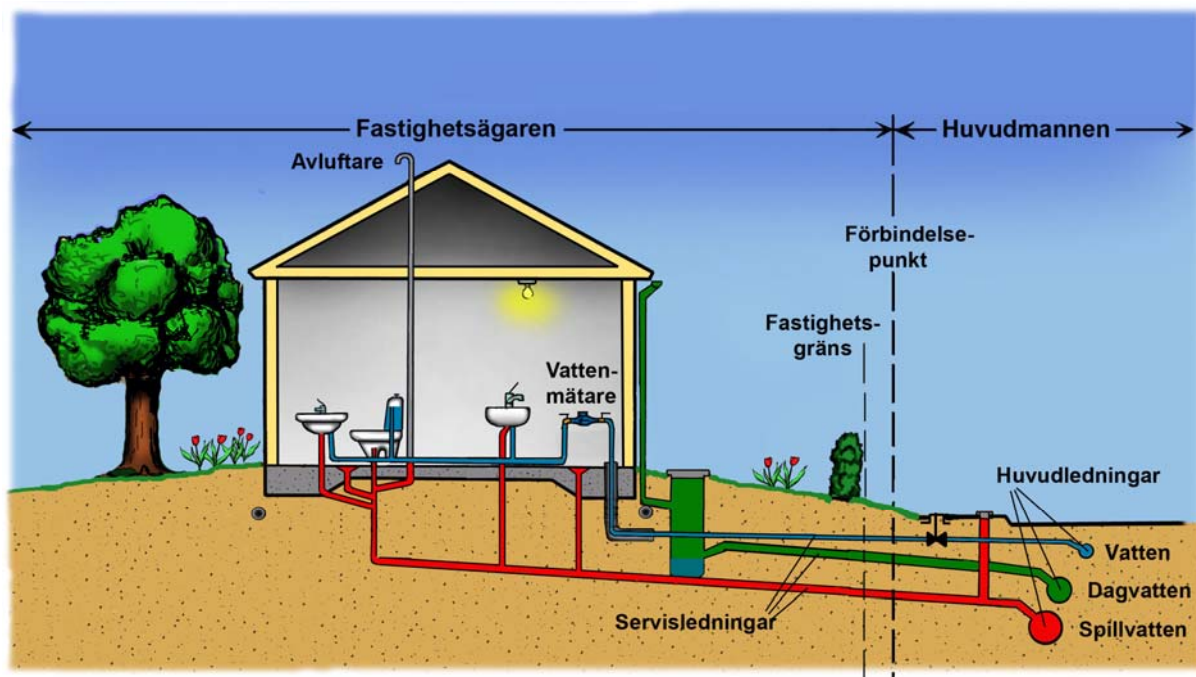

Bild 1. Vattenledningar leder dricksvatten till fastigheten. När vattnet använts kallas det spillvatten och leds bort från fastigheten i spillvattenledningar. Regnvatten från stuprör och dräneringar kan ledas bort i dagvattenledningar. Ledningar från fastigheter ut till kommunens huvudledningar kallas servisledningar. Fastighetsägaren ansvarar för ledningarna på sin fastighet fram till förbindelsepunkten.

I vissa fall leds dagvattnet till kommunala dagvattendammar eller magasin för rening och/eller fördröjning innan det leds ut till sjön eller vattendraget. Genom att du som fastighetsägare omhändertar dagvattnet på ett bra sätt och undviker att tvätta bilen på garageuppfarten och begränsa användningen av bekämpningsmedel och andra miljöskadliga produkter på din fastighet kan du hjälpa oss att minska föroreningsbelastningen på våra vattendrag.

De kommunala spillvattenledningarna är endast dimensionerade för spillvatten, som i normala fall har ett jämt flöde året runt. De kommunala dagvattenledningarna är istället dimensionerade för att klara normala regn och har ett flöde som varierar kraftigt mellan torrväder och regn. Dagvatten som felaktigt ansluts till spillvattennätet innebär att flödet i spillvattenledningarna ökar kraftigt vid regn och riskerar att bli högre än ledningen klarar av att leda bort. Det är därför inte tillåtet att ansluta dag- och dräneringsvatten till det kommunala spillvattennätet.

2.1. VAD BETYDER BEGREPPEN?

VA: Förkortning av vatten och avlopp.

VA-huvudman: VA-huvudmannen ansvarar för den allmänna VA-anläggningen, d.v.s. det kommunala VA-ledningsnätet. VA-huvudmannen i Järfälla kommun är Tekniska nämnden.

Avloppsvatten: Ett samlingsnamn för vatten som på något sätt är påverkat av samhället. Här ingår *spillvatten*, *dagvatten* och *dräneringsvatten*.

Spillvatten: Förorenat vatten från hushåll och verksamheter, exempelvis från disk- och tvättmaskiner, spolvatten från toaletter och vatten från golvbrunnar, se bild 1.

Dagvatten: Regn- och smältvatten som avrinner på markytan.

Dräneringsvatten: Grundvatten och nedträngande regn- och smältvatten som avleds i dräneringsledning eller dike.

Uppdämningsnivå: När flödet i det kommunala ledningsnätet är större än ledningarna är dimensionerade för stiger vattnet i ledningen upp i serviser och brunnar till den höjd som motsvarar uppdämningsnivån.

Verksamhetsområde: Ett område där kommunen ansvarar för en tjänst, så som att distribuera dricksvatten eller leda bort och rena spillvatten och dagvatten. Kommunen har två olika verksamhetsområden för dagvatten, **Dagvatten gata** och **Dagvatten fastighet**. **Dagvatten gata** omfattar områden där kommunen ansvarar för att leda bort dagvatten från vägar och andra allmänna ytor och **Dagvatten fastighet** är områden där kommunen ansvarar för att leda bort dagvatten från privat fastighetsmark.

Nästan alla bostäder i Järfälla ligger inom det område där kommunen ansvarar för att distribuera dricksvatten och ta hand om spillvattnet. Flera områden ligger dock utanför det område där kommunen leder bort dagvatten. Fastigheter som ligger utanför verksamhetsområdet för kommunal dagvattenhantering måste själva ta hand om sitt dag- och dräneringsvatten lokalt.

Förbindelsepunkt: Förbindelsepunkten är ansvarsgränsen mellan kommunen och fastighetsägaren. Denna punkt ligger strax utanför tomtgränsen där den privata servisledningen ansluter till det kommunala ledningsnätet, se bild 1.

Servisledning: Ledning som ansluter en fastighet till den kommunala huvudledningen i

gatan. Servisledningar delas i en privat och en allmän del, på var sida om förbindelsepunkten, se bild 1.

Spygatt: En brunn utan vattenlås, som ofta placeras i källartrappor eller garagedfarter.

3. VARFÖR BLIR DET ÖVERSVÄMNINGAR I KÄLLAREN?

Källaröversvämningarna ställer till stor skada och kan innebära stora kostnader för dig som är drabbad. Genom att leda dag- och dräneringsvatten rätt kan du som fastighetsägare minska risken för källaröversämningar.

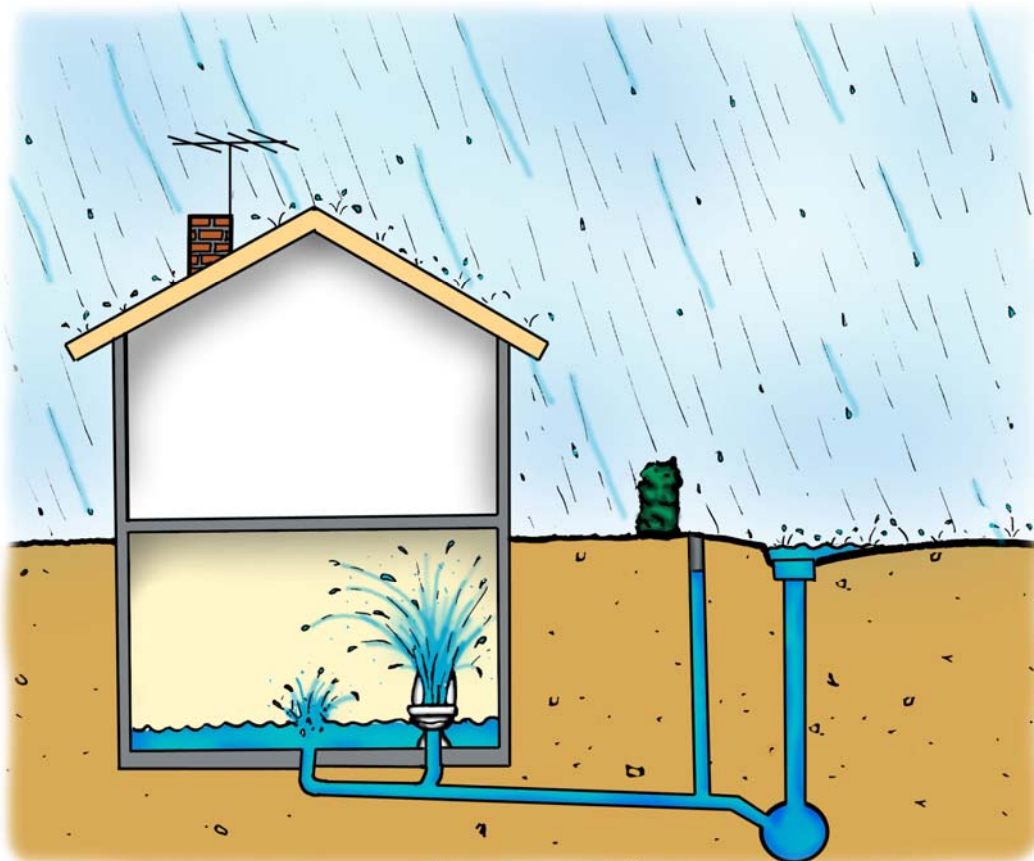
Orsaker till källaröversvämningar:

- Vatten tränger in via fastighetens spill- eller dagvattensystem.
- Vatten från markytan rinner in genom till exempel garageport eller källarfönster.
- Grundvatten eller dräneringsvatten tränger in genom grundmuren eller källargolv.
- Vatten strömmar ut från läckande vatteninstallationer.

I detta informationsmaterial får du veta hur du förebygger de tre översta punkterna.

3.1. AVLOPPSVATTEN TRÄNGER IN FRÅN LEDNINGSNÄTET

Den vanligaste orsaken till att avloppsvatten tränger upp i golvbrunnar är att spillvattennätet är överbelastat, se bild 2. Den vanligaste orsaken till överbelastade spillvattennät är att dagvatten felaktigt har tillförts till ledningsnätet, exempelvis via felaktigt anslutna stuprör.

Bild 2. En spillvattenledning har blivit överbelastad vid regn. Spillvattnet stiger upp ur lågt liggande avlopp och orsakar översvämning i källaren.

Källaröversvämningar kan också orsakas av stopp i spillvattennätet. Många stopp beror på att saker som inte ska spolats ner i avloppet ändå har spolats ner. Trasor och bindor kan orsaka stopp, men även fett från matlagning kan orsaka stopp när det stelnar i ledningsnätet.

Stopp kan även orsakas på grund av att rötter från närliggande träd och buskar växer in i ledningsnätet eller på grund av att ledningen är skadad.

Ibland finns en servisbrunn precis utanför tomtgränsen. Genom att kontrollera om det står vatten i servisbrunnen eller inte kan man bedöma om stoppet ligger på den privata eller allmänna sidan, se bild 3 och 4. Om det står vatten i servisbrunnen finns stoppet på VA-huvudmannens (kommunens) ledning.

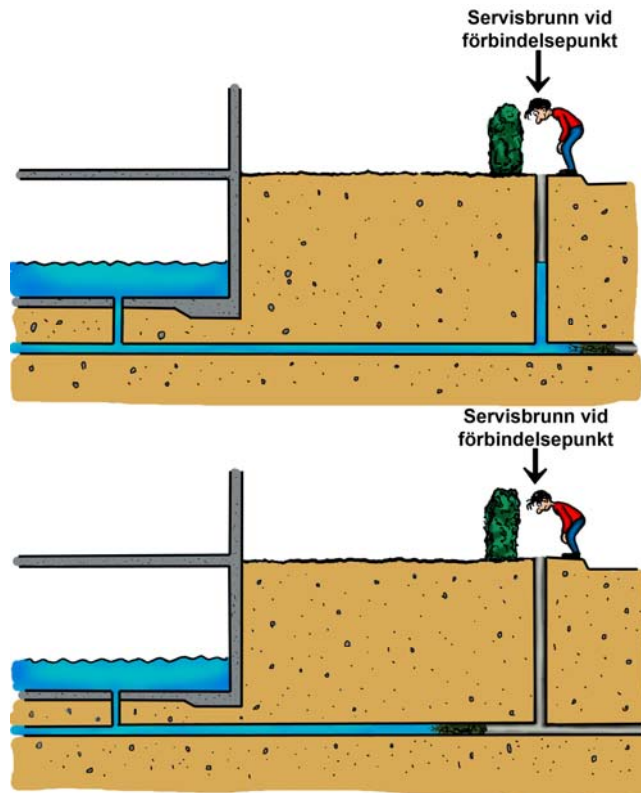

Bild 3 och 4. Översvämning orsakad av stopp i ledningsnätet, på den kommunala sidan (bild 3 överst) och på den privata sidan om förbindelsepunkten (bild 4 nederst).

3.2. VATTEN FRÅN MARKYTAN RINNER IN I KÄLLARVÅNINGEN

Om markytan lutar in mot en fastighet kan vatten kan rinna från markytan in via källardörrar, källarfönster eller liknade öppningar och orsaka översvämning i byggnaden. Detta kan exempelvis inträffa via garagedrifter till garage i källarplan, se bild 5.

Ofta finns spygatt-brunnar placerade i garagedrifter, källartrappor och andra lågpunkter där vatten samlas. Om spygatterna är direkt anslutna till ledningsnätet kan dock vatten istället dämna upp ur spygatterna vid överbelastade ledningsnät. I bild 6 visas en överbelastad dagvattenledning som orsakar uppdämning i en spygatt.

Servisledningen från spygatten kan också bli överbelastad vid regn om det är för stora markytor som leder ner mot spygattbrunnen. Vid överbelastning kan regnvattnet inte ledas bort utan stannar kvar i lågpunkten.

Läs hur du kan minska översvämningensrisken i kapitel 4.

Bild 5. Nederbördsvatten rinner ner för garagedriften och orsakar översvämning.

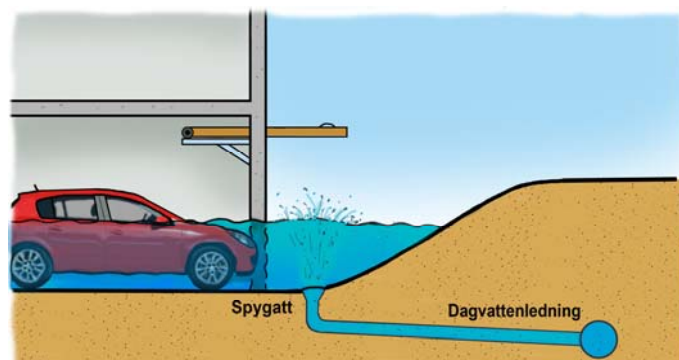

Bild 6. Översvämning som orsakats av att en spygatt är direkt ansluten till en överbelastad dagvattenledning .

Risken för överbelastning ökar om servicens kapacitet är nedsatt pga. av rötter eller andra brister.

Ytligt avrinnande vatten kan också bero på att gatubrunnar, dagvattenledningar eller vägdiken är överbelastade eller blivit igensatta. Detta gör att dagvatten inte kan ledas bort utan istället orsakar marköversvämningar. Kontrollera att eventuella rännstensbrunnarna i gatan, eller kupolbrunnarna i närliggande diken i anslutning till din fastighet inte är igensatta av löv eller andra föremål. Om så är fallet rensa provisoriskt och anmäl problemen till kommunen, eftersom kommunen är ansvarig för detta.

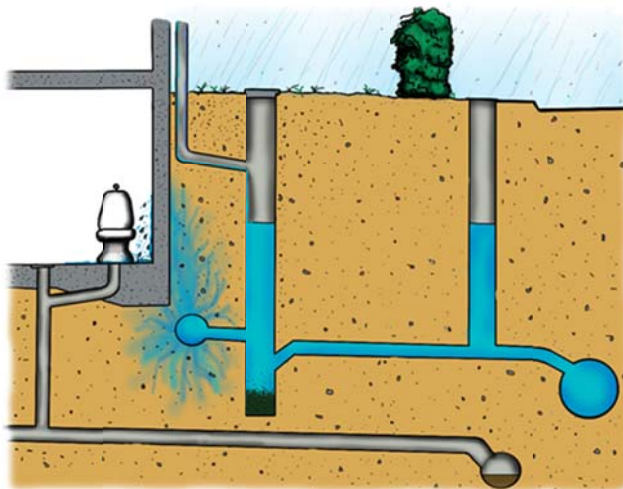
3.3. VATTEN TRÄNGER IN GENOM GRUNDMUREN ELLER KÄLLARGOLVET

Källaröversvämning kan också orsakas av vatten som tränger in via grundmuren eller källargolvet i samband med höga grundvattennivåer.

Orsaker till höga grundvattennivåer kring fastigheten kan bero på flera saker, exempelvis på att dräneringen inte fungerar eller om vatten från stuprör rinner ut vid husväggen.

Om man inte pumpar dräneringsvattnet till dagvattennätet, utan bara leder det direkt till en dagvattenledning kan det bli problem att leda bort dräneringsvattnet om dagvattenledningen redan är full. Vid stor belastning på dagvattennätet kan i värsta fall vatten tryckas upp bakvägen och rinna ut via fastighetens dräneringssystem, se bild 7.

I kapitel 5 kan du läsa hur du kan hantera ditt dräneringsvatten på ett säkert sätt.

Bild 7. Dagvatten stiger upp till fastighetens dräneringssystem. Eftersom ledningarna är direkt anslutna till dagvattennätet, utan pumpning, kan dagvatten rinna bakvägen från ledningsnätet och i marken och vidare in i fastigheten.

4. SÅ HÄR BÖR DU HANTERA DITT DAGVATTEN

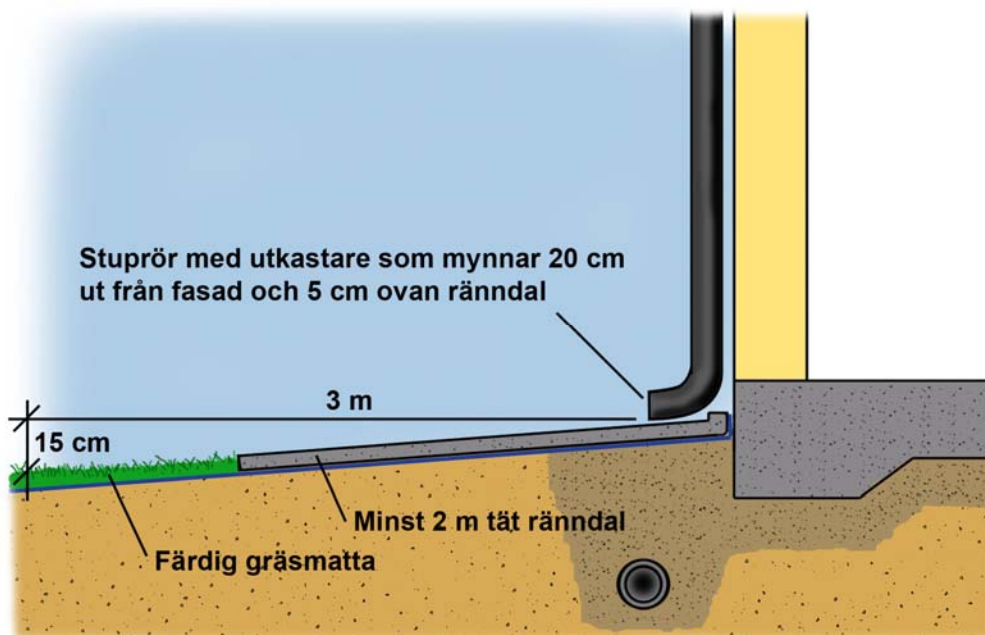
Genom att leda rätt vatten till rätt ledning och se till att marken lutar bort från din fastighet och i vissa fall pumpa vatten från lågpunkter, kan du minska risken för källaröversvämningar. Nedan hittar du information om vilka åtgärder du som fastighetsägare kan göra för att minska översvämningens risker och hur du ska ta hand om ditt dag- och dräneringsvatten.

4.1. LED BORT TAKVATTEN FRÅN HUSET

Dagvatten från ditt hustak bör ledas iväg från huset med hjälp av utkastare och rännalsplattor eller med hjälp av ett rör. Plattorna eller röret ska leda vattnet till en lämplig infiltrationsyta, minst ca 2 meter från huset, där vattnet kan tas upp av växtlighet och/eller rinna ner genom marken och bilda grundvatten. Det är viktigt att du utformar konstruktionen så att vattnet leds bort från byggnaden för att undvika fuktskador.

I bild 8 finns ett exempel på hur man leder ut takvatten på gräsmattan med hjälp av rännalsplattor.

Bild 8. Led takvattnet en bit ut på gräsmattan, exempelvis med hjälp av så kallade rännalsplattor. Vattnet kan sedan rinna ut på gräsmattan ca 2 meter från husväggen.

4.1.1. Samla upp takvatten för bevattning

Du kan samla upp vattnet från ditt hustak i tunnor under stuprören om du vill använda vattnet för bevattning. Kom ihåg att konstruktionen ska vara utformad så att vatten som eventuellt svämmar över tunnans kant inte riskerar att orsaka fuktskador på byggnaden.

4.2. LED BORT YTTLIGT VATTNET FRÅN HUSET

Nederbördsvatten rinner dit marken lutar. Kontrollera att marken närmast byggnaden lutar bort från byggnaden, om inte bör detta justeras. Ett bra mått på marklutning är att marken närmast fastigheten skall luta minst 15 centimeter från yttervägg och 3 meter ut.

Ytvatten får aldrig ledas från en fastighet till en annan utan fastighetsägarens godkännande. Du som fastighetsägare ansvarar för att inte leda ut vatten från din fastighet till grannfastigheter eller allmänna gator. Du kan behöva anlägga vallar eller rännor vid din fastighetsgräns.

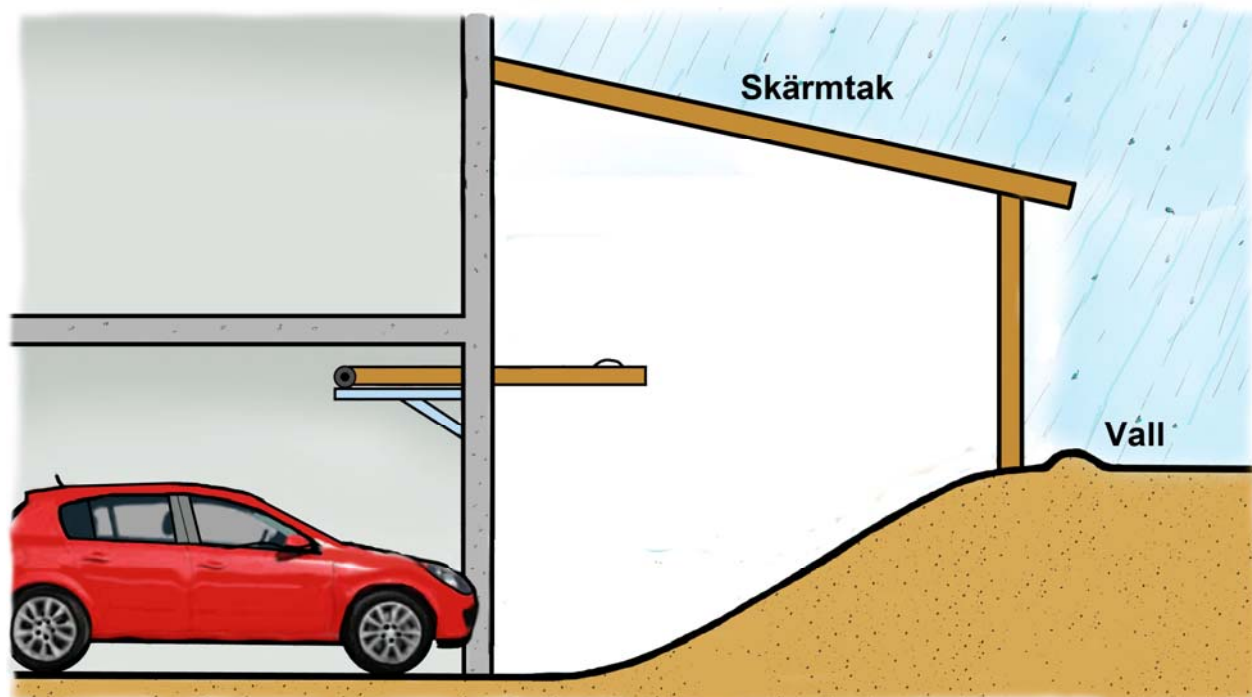
Om vägdagvatten rinner in på din fastighet ska du kontakta kommunen.

4.3. HINDRA VATTEN ATT RINNA NER I LÅGPUNKTER

Se till att regnvatten inte rinner ner i källartrappor, garagedrifter och liknade. Tak över källartrappor eller garagedrifter förhindrar det att det regnar ner i dessa lågpunkter. I vissa fall kan du behöva bygga mindre vallar för att förhindra att ytvatten från andra ytor rinner ner i lågpunkterna.

I bild 9 kan du se hur ett skärmtak och en liten vall kan förhindra att vatten samlas i en garagedrift, och i bild 5 ser du samma garage utan skärmtak och vall. Om du kan förhindra att vattnet samlas i lågpunkten behöver du inte någon spygatt.

Den bästa lösningen är dock att inte ha garageportar och dörrar under marknivå. Om du inte behöver ditt källargarage kanske porten kan sättas igen och nedfarten fyllas upp och användas som carport istället.

Bild 9. Tak och vallar hindrar regn och smältvatten att rinna ner i garagednfarten. Detta innebär att du inte längre behöver ha en spygatt för att leda bort vattnet.

4.4. SPYGATTER I KÄLLARTRAPPOR OCH GARAGENEDFARTER

En spygatt i en källartrappa eller en garagednfart ska alltid vara ansluten till en pump som pumpar bort vattnet. Om spygatten är direkt ansluten till ett överbelastat ledningsnät kan vatten rinna upp ur spygatter och orsaka översvämning, se bild 6.

Dagvatten från spygatter ska istället pumpas till en av kommunen anvisad dagvattenledning eller ledas till en infiltrationsyta. I bild 11 visas hur pumpning kan gå till.

4.5. LED DAGVATTNET TILL ETT MAGASIN

Behöver du omhänderta dagvattnet inom din fastighet kan du bygga ett infiltrations- och/eller fördröjningsmagasin, se bild 10. Vattnet leds in i ett hålrumsmagasin av sten eller grus eller av dagvattenkassetter i plast och fördröjs där. Om magasinet utformas så att vattnet kan infiltrera ner i marken kallas det infiltrationsmagasin och kan bidra till grundvattenbildningen.

Om fastigheten ligger inom det kommunala verksamhetsområdet för dagvatten kan fördröjningsmagasinet anslutas till en av kommunen anvisad dagvattenledning. Vissa typer av fördröjningsanläggning kan ge rätt till en reducerad anslutningsavgift. Läs mer om det i vår VA-taxa som du hittar på www.jarfalla.se/va.

Kontakta gärna din rörläggare för stöd vid utformning av magasinet.

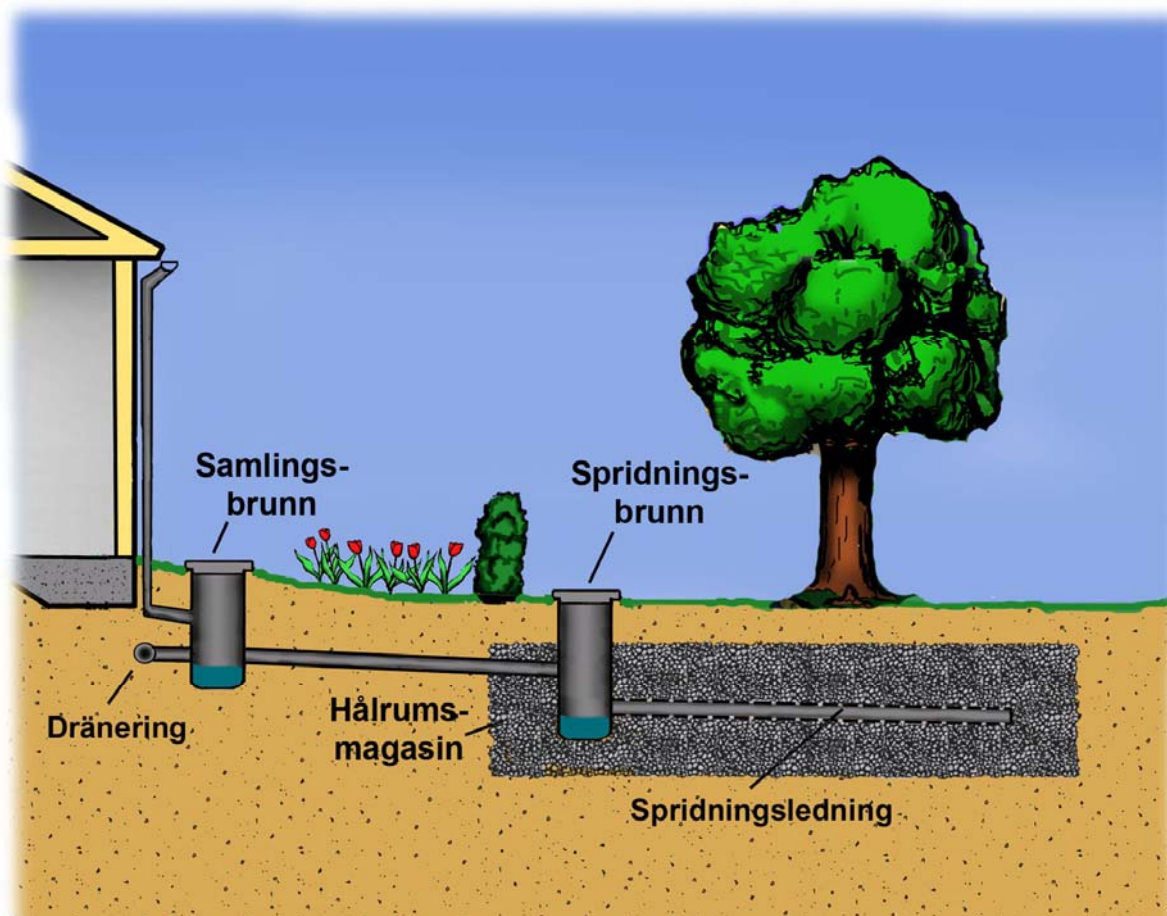

Bild 10. Dag- och dräneringsvatten kan ledas till ett infiltrations- eller fördröjningsmagasin.

4.5.1. Anslutning till kommunal dagvattenledning

Ligger din fastighet inom verksamhetsområdet för *dagvatten gata* kan du ansluta dig till det kommunala dagvattennätet. Dagvattnet ska då ledas till en brunn med sandfång och sedan med självfall vidare till kommunens huvudledningar. Kontakta Järfälla kommun för att ta reda på hur anslutning kan upprättas eller förbättras. Kom ihåg att du behöver rensa en brunn med sandfång med jämna mellanrum.

Om du fördröjer dagvatten före på din fastighet kan du ha rätt till en reducerad dagvattenavgift, läs mer i vår taxa.

5. SÅ HÄR BÖR DU HANTERAR DITT DRÄNERINGSVATTEN

Källaröversvämningar kan orsakas av att grund- eller dräneringsvatten tränger in via grundmuren eller källargolvet. En orsak till detta kan vara att befintlig dräneringsledning inte klarar av att leda bort vattnet som kommer från grundvattnet eller att dräneringsledningarna runt huset är direkt anslutna till en kommunal dagvattenledning i gatan, som vid överbelastning kan medföra att vatten stiger upp i fastighetens dräneringssystem.

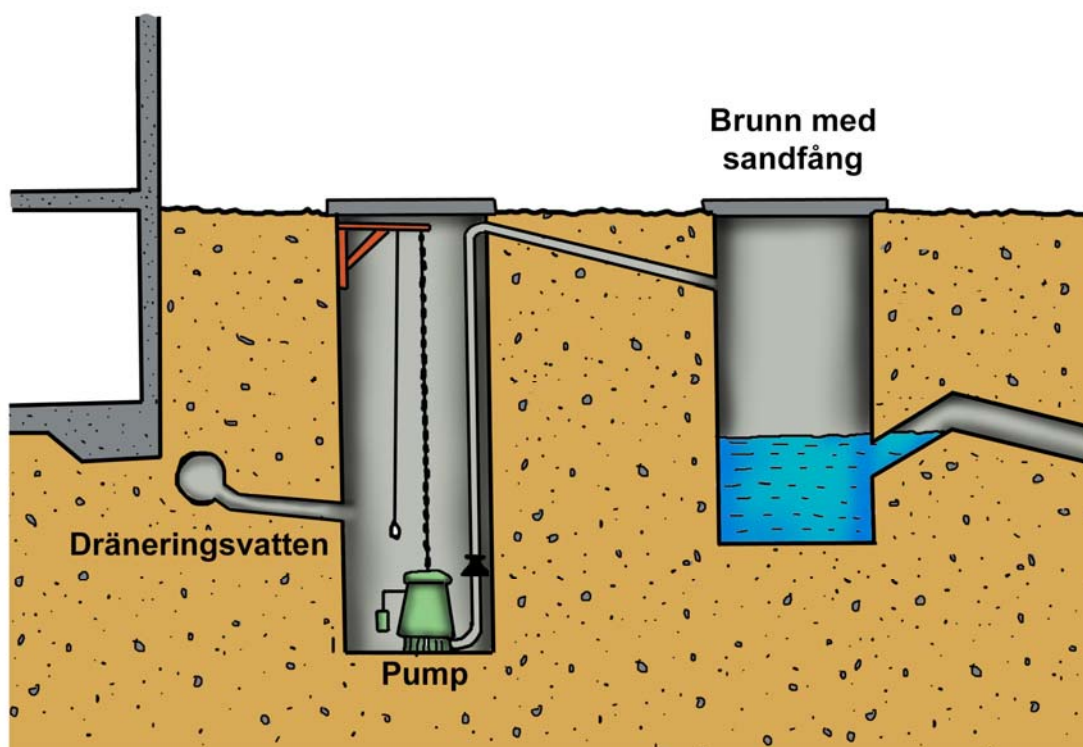
För att förhindra att dagvatten tränger upp i dräneringsledningarna bör du som fastighetsägare installera en pump, detta är av särskilt vikt om din fastighet har källare.

5.1. PUMPNING AV DRÄNERINGSVATTEN

Husgrundsdränering ska aldrig vara anslutet till spillvattennätet. Om dräneringsvatten felaktigt har anslutits till spillvattennätet är fastighetsägaren ansvarig för att koppla bort detta. Dräneringsvattnet ska istället avledas till dagvattensystemet eller omhändertas på den egna fastigheten.

För att förhindra att dagvatten tränger upp via dräneringsledningarna bör du installera en pump. Vid pumpningen lyfts vattnet upp till marknivån och får sedan rinna med självfall ut till kommunens ledningar eller till ett magasin eller likande, se bild 11.

Pumpning är det säkraste sättet att undvika att dagvatten tränger upp i dräneringssystem. I andra hand kan du installera en så kallad backventil som förhindrar att vatten rinna baklänges från dagvattenledningen och ut i dräneringssystemet.

Bild 11. En pump lyfter upp dräneringsvattnet som sedan med självfall rinner ner till det kommunala ledningsnätet. Detta förhindrar att dagvatten från det kommunala ledningsnätet kan stiga upp i dräneringssystemet.

Fördelar med att pumpa dräneringsvatten:

- Du kan förlägga dräneringsledningarna på ett större djup och få en bättre avvattnat byggnad.
- Du får en minskad risk för översvämningsskador via dräneringsledningar.
- Du kan ansluta dräneringsvattnet korrekt till en kommunal dagvattenledning eller till en infiltrationsanläggning.

6. FLER SAKER DU KAN GÖRA FÖR ATT FÖREBYGGA ÖVERSVÄMNINGAR

Har du ett hus med källare finns alltid en risk för källaröversvämning, särskilt om du har en golvbrunn eller annat avlopp i källaren. Förutom att se till att dag- och dränvatten avleds på ett korrekt sätt finns det flera mindre åtgärder som du kan göra för att minimera skadorna vid en översvämning.

Saker du kan göra för att förebygga skador:

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt.
- Placera frysar, tvättmaskiner och andra maskiner som är anslutna till elektricitet på en plattform upphöjt från källargolvet för att minska risken med vattenkontakt vid eventuell källaröversvämning.
- Installera stängbara golvbrunnar i källarutrymen.
- Installera översvämningsslarm.
- Ta bort/flytta träd och buskar som växer i anslutning till servisledningarna, för att undvika problem att rötter växer in i ledningarna.

Saker du bör kontrollera:

- Kontrollera att avstängningsbara golvbrunnar eller automatiska backventiler fungerar.
- Kontrollera att fastighetens pumpar fungerar.
- Kontrollera att dina dagvatteninstallationer (stuprör och spygatter) inte är anslutna till den allmänna spillvattenledningen, se nedan.
- Om du har en inspektionsbrunn kan du titta om ledningarna ser ut att vara i bra skick.

Så kan du kontrollera fastighetens dagvattenanslutning:

Om du som fastighetsägare planerar att dränera om din fastighet eller lägga om ledningar inom tomten är det lämpligt att se över hur ledningar ansluter ut till det kommunala ledningsnätet. Om kommunen får kännedom om felaktigt anslutna dag- och dräneringsledningar kan kommunen kräva att du som fastighetsägare kopplar om dina ledningar.

1. Om det finns en spolbrunn/inspektionsbrunn för spillvattenledningen inne på fastigheten så kan du vid torrväder spolat ner vatten i stuprör och yttre spygatter och se om vattnet kommer till inspektionsbrunnen eller inte. Om vattnet rinner till inspektionsbrunnen är stuprören och spygatterna otillåtet anslutna till spillvattennätet och måste kopplas om.
2. Genom att öppna en rensluckan på ett spillvattenavlopp inne i byggnaden och vid torrväder spola vatten i dagvatteninstallationerna (stuprör eller spygatter), eller be någon knacka på stuprören, kan du höra på ljudet om ledningarna är anslutna till varandra. Är stuprören anslutna till spillvattennätet måste de kopplas om.
3. Anlita en entreprenör som kontrollera hur dagvattnet leds från fastigheten.

6.1. INSTALLERA BACKVENTILER ELLER LÅSBARA GOLVBRUNNAR

För att minska risken att vatten från det kommunalt huvudledningsnät tränger in i källaren kan du montera en backventil på spillvattenservisledningen. Du kan också installera låsbara eller självstängande golvbrunnar i din källare.

En backventil gör att vatten vid normalt flöde endast kan rinna från byggnaden ut mot huvudledningsnätet. Vid baktryck (dämning) från huvudledningsnätet stänger ventilen och

ingen vatten kan flöda från huvudledningen in mot byggnaden via servisledningen, se bild 12. Användandet av en backventil på servisledningen för spillvatten, förutsätter att den endast avleder spillvatten i aktuell ledning.

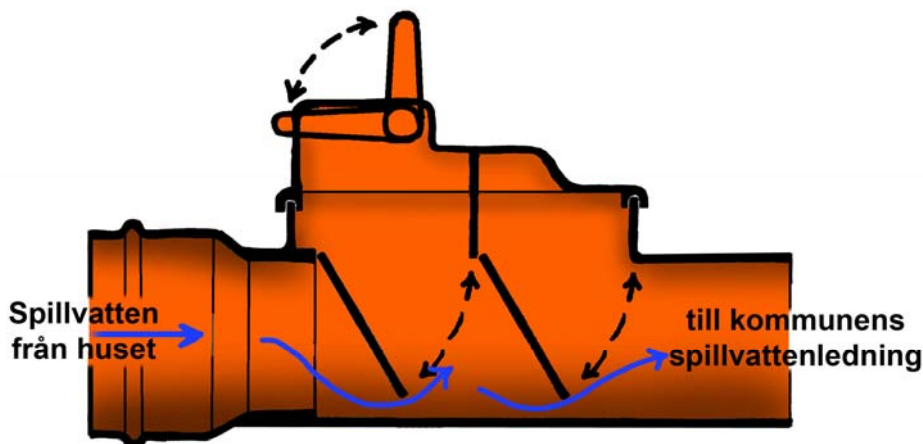

Bild 12. En bakventil förhindrar att vatten rinner bakåt.

En självstängande golvbrunn fungerar som en bakvattenventil som endast släpper igenom vatten från ett håll. Du stänger den låsbara brunnen manuellt. För att låsbara och självstängande brunnar ska fungera krävs regelbunden tillsyn.

6.2. VAR REDO ATT PROVISORISK PROPPA VANLIGA GOLVBRUNNAR

Om du har vanliga golvbrunnar är det bra att vara förberedd på att tillfälligt kunna proppa utloppet för att förhindra eller minimera inträngande vatten. Som tätning kan du använda handdukar, tennisbollar eller annat som trycks in i utloppsledningen och förses med mothåll från vikter (sandsäckar eller likande), för att motverka baktrycket från ledningen. Kom ihåg att det är viktigt att ta bort tätningen igen när den inte längre behövs, så att golvbrunnens funktion återställs.

7. VEM ANSVARAR FÖR VAD?

Fastigheternas VA-anslutning regleras via bland annat *Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412)* och *Järfälla kommuns Allmänna bestämmelser för brukade av den allmänna VA-anläggningen, ABVA*, som du bland annat finner jarfalla.se/va.

7.1. ANVÄNDANDET AV DEN ALLMÄNNA VA-ANLÄGGNINGEN

Enligt *Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412)* ansvarar kommunen för att säkerställa att vattenförsörjning och avloppsvattenhanteringen anordnas för större sammanhängande bebyggelse om det behövs av hälso- eller miljöskäl.

Fastighetsägare har rätt att använda den allmänna VA-anläggningen om fastigheten ligger inom VA-anläggningens verksamhetsområde, och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt (16 §). Trots detta är VA-huvudmannen inte skyldig att låta en fastighet vara kopplad till den allmänna VA-anläggningen om fastighetens VA-installationer har väsentliga brister (18§).

Ett av de grundläggande kraven är att rätt vatten ska ledas till rätt ledning. Exempelvis ska dagvatten avledas till anvisad dagvattenledning eller tas omhand lokalt. Fastighetsägaren ansvarar för sina servisledningars kondition och funktion, och bör kontrollera dessa regelbundet.

En fastighetsägare får heller inte tillföra den allmänna VA-anläggningen vätskor, föremål eller ämnen som kan inverka skadligt på ledningsnätets funktion eller på annat sätt medför skador (21 §).

7.2. SKADESTÅNDSANSVAR

Om VA-huvudmannen (kommunen) inte uppfyller sina skyldigheter kan en enskild fastighetägare ha rätt till ersättning. Till exempel om VA-huvudmannen genom försummelse medför att vatten, som är avsett att ledas bort genom den allmänna VA-anläggningen, istället trängit in på fastigheten, ska kommunen ersätta eventuella översvämningsskador (45 §).

På samma sätt är en fastighetsägare ansvarig för att återställa eller ersätta de skador som denne har orsakat huvudmannen på grunda av att fastighetsägaren har överskridit eller åsidosatt sina skyldigheter (47 §).

8. KONTAKTA KOMMUNEN FÖR MER INFORMATION

För ytterligare information eller vid frågor hänvisas till Järfälla kommun.

Webbplats: Jarfalla.se/va
Telefon: 08-580 285 00
Mejladress: kontakt@jarfalla.se